

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
វិទ្យាស្ថានសិក្សាបិទ
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍបិទ

និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន
កក្កដា ២០២៥

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

បុព្វកថាអ្នករៀបរៀង

ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២៥ ការនាំចេញទំនិញរបស់ចិនមានការកើនឡើង ដែលបានបង្ហាញពីសញ្ញា ងើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចចិន ការនាំចូលប្រទេសចិន មានការថយចុះបង្ហាញពីការថយចុះ មិនទាន់ងើប ឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ បទឈប់បាញ់រវាងកម្ពុជា និងថៃបានចូលជាធរមាននៅពាក់កណ្តាល អធ្រាត្រ (១៧០០ GMT) នៅថ្ងៃចន្ទ ប៉ុន្មានម៉ោងបន្ទាប់ ពីមានការប្រយុទ្ធគ្នាយ៉ាងខ្លាំងក្លារយៈពេលប្រាំ ថ្ងៃ ដែលបានជម្លៀសមនុស្សជាង ៣០០ ០០០ នាក់ បន្ទាប់ពីថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជានិងថៃបានចរចា ជាមួយការសម្របសម្រួលកិច្ចព័ត៌មានឡើងវិញ ដែលជាប្រធានអាស៊ាន ចិន និងសហរដ្ឋអាមេរិក។

ជាអ្នករៀបរៀងខ្ញុំបាទ ក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ច ក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយខ្ញុំបាទ បានរៀនសូត្រពី វិធីសាស្ត្រគណនាកំណើន ពី ឯកឧត្តម គឹម ផល្លា ជាអគ្គនាយករង នៃអគ្គនាយកដ្ឋាន គោលនយោបាយ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង មុនចូលបម្រើការងារក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ខ្ញុំបាទបានរៀនសូត្រពីស្ថិតិអនុវត្តពី អ្នកជំនាញ (Expert) នៃ ធនាគារពិភពលោក (World Bank) សាស្ត្រាចារ្យ Michele Bruni ក្នុងពេលខ្ញុំបម្រើការក្នុង ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរនិងការងារ និងខ្ញុំបាន សិក្សាស្ថិតិវិទ្យា និងសេដ្ឋកិច្ចសាស្ត្រ ពីសាស្ត្រាចារ្យ Honda Yuzo និងសាស្ត្រាចារ្យ Ban Kanami នៃ សាកលវិទ្យាល័យ Osaka និងសាស្ត្រាចារ្យ Maesono Yoshihiko និង សាស្ត្រាចារ្យ Saeki Chikayoshi នៃសាកលវិទ្យាល័យ Kyushu។

ខ្ញុំបាទសង្ឃឹម កិច្ចការ ស្រាវជ្រាវ និងតាមដានព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន នេះ នឹងអាចជាអត្ថ ប្រយោជន៍ ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវពីសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចិន។ របាយការណ៍នេះ គ្រាន់តែជា Flash Report ដែលមិនស៊ីជម្រៅ សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាក់ស្តែង។

ថ្ងៃអង្គារ ៤កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៩

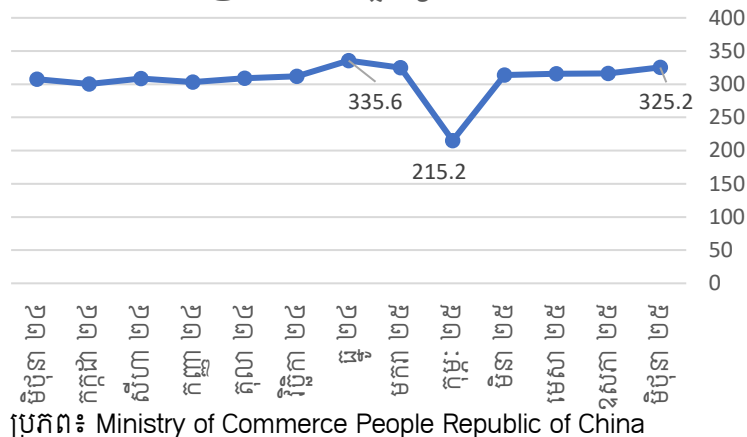
ថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥

អ្នករៀបរៀង

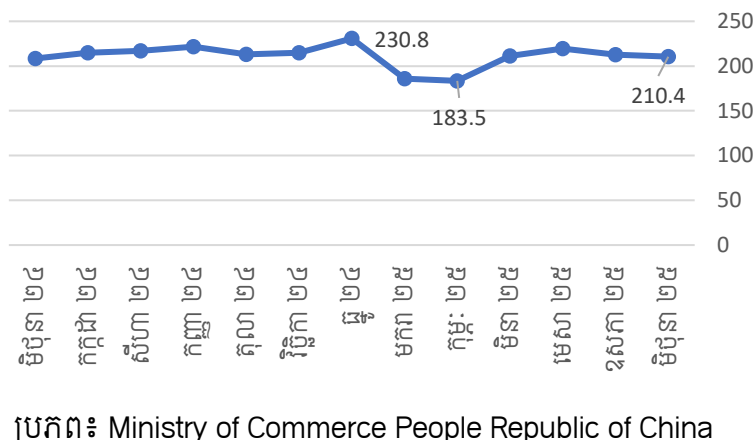
ជឹម សុជាតិ (MSc. In Economics)

ក្រាហ្វិកនៃនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចចិន

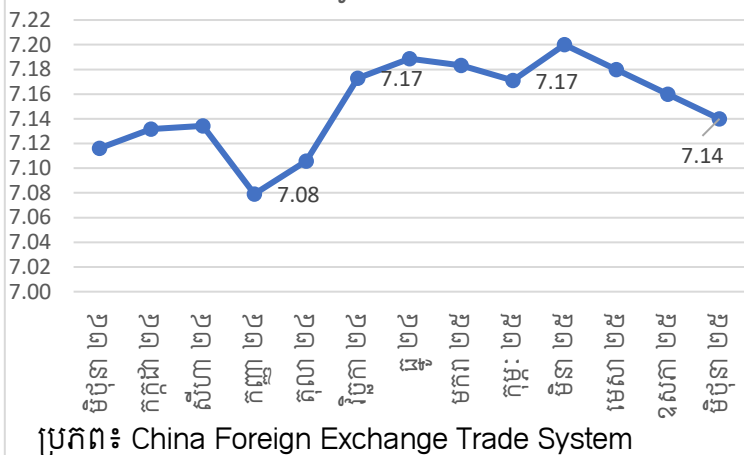
ការនាំចេញរបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន (ប៊ីលាន\$)

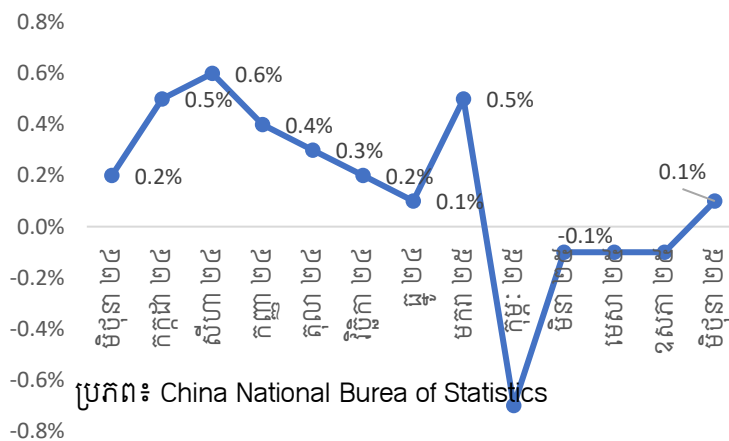
ការនាំចូលរបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន (ប៊ីលាន\$)

អត្រាផ្លូវប្រាក់យ៉ាន/\$

អតិផរណារបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន

ស្ថានភាពនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចចិន

នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ ប្រទេសចិនបាននាំចេញទំនិញមានតម្លៃ ៣២៥,២ ប៊ីលានដុល្លារ កើនឡើង ២,៩% ធៀបនឹងខែឧសភាឆ្នាំ ២០២៥ ធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុនការនាំចេញកើនឡើង ៥,៨% ចំណែកការនាំចូលរបស់ចិនមាន ២១០,៤ ប៊ីលានដុល្លារ ថយចុះ ១,២% ធៀបនឹងខែឧសភាឆ្នាំ ២០២៥ ធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុនការនាំចូលកើនឡើង ១,០%។ យោងតាមគេហទំព័រ Euronews.com សន្ទស្សន៍តម្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (CPI) របស់ប្រទេសចិនសម្រាប់ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២៥ បានកើនឡើង ០.១% ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ បានបញ្ចប់នូវបរិច្ឆេទរយៈពេល ៥ ខែ។ ការកើនឡើងនៃ CPI ត្រូវបានបណ្តាលមកពី ដោយតម្លៃមិនមែនម្ហូបអាហារ ដែលបានកើនឡើង ០.១% ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ អត្រាប្តូរប្រាក់ រូបិយប័ណ្ណ យ៉នរបស់ចិន 7.14 យ៉ន/ដុល្លារ ក្នុងខែ មិថុនា ២០២៥ យ៉ន ឡើងតម្លៃធៀបដុល្លារបង្ហាញពីការរឹងមាំ របស់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុចិន។

យោងតាមសារព័ត៌មាន Xinhua រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (អាស៊ាន) បានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមមួយ នៅព្រឹកថ្ងៃចន្ទនេះ ដោយអំពាវនាវឱ្យភាគីទាំងពីរអនុវត្តការអត់ធ្មត់ ជាអតិបរមា និងបដិសេធមិនចាត់វិធានការណាមួយដែលអាចប៉ះពាល់ដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបទឈប់បាញ់។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍បាននិយាយថា "មានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងចំពោះស្ថានភាពដែលកំពុងកើតមាននៅតាមតំបន់ព្រំដែនរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងព្រះរាជាណាចក្រថៃ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការកើនឡើងចំនួនអ្នកស្លាប់ និងរបួសទាំងសងខាង និងការបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ក៏ដូចជាការផ្លាស់ទីលំនៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនធំនៅតាមតំបន់ព្រំដែន"។ ការប៉ះទង្គិចគ្នាដោយអាវុធរវាងទាហានកម្ពុជានិងថៃនៅតំបន់ព្រំដែនមានជម្លោះ បានឈានចូលដល់ថ្ងៃទីប្រាំហើយ ខណៈមនុស្សជាង១០០នាក់បានស្លាប់ឬរបួសនិងរាប់ពាន់នាក់ត្រូវបានជម្លៀសចេញ។

អនុសាសន៍របស់ លោកប្រធានាធិបតីចិន ៖

លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បានឲ្យអនុសាសន៍លើការប្រឹងប្រែង ការបង្រួបបង្រួមសេដ្ឋកិច្ច Unified National Market “Building a unified national market is essential for creating a new development pattern and promoting high-quality development, urging strengthened coordination and cooperation to build synergy in related work, advancing Chinese modernization requires promoting the marine economy's high-quality development and forging a Chinese path of leveraging marine resources to achieve strength.” ។

នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋធានី ប៉េកាំង ប្រទេសចិនបានលើកឡើង “In the face of rising global tensions and growing challenges, the recently concluded Global Civilizations Dialogue Ministerial Meeting emphasized the urgent need **for more dialogue and mutual learning among civilizations**, calling for inclusiveness, equality and cooperation to promote peace and shared development. History has shown the world that the progress of humanity cannot be achieved without exchanges and mutual learning among civilizations. As the world faces complex and changing international situations, humanity now stands at a new crossroads, with an urgent need to use dialogue between civilizations to overcome barriers and mutual learning to prevent conflicts.” (កិច្ចប្រជុំ “Inter-Civilization Exchanges and Mutual Learning: Innovative Development of Science and Technology”) ។

អត្ថបទស្តីពីការអប់រំរបស់ ប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន រួមជាមួយនឹងសៀវភៅពីរ ផ្សេងទៀតដែលបង្ហាញពីគំនិត និងរឿងរ៉ាវរបស់លោកប្រធានាធិបតី ដែលសុទ្ធតែជាអក្សរចិនបុរាណ បានដាក់បង្ហាញនៅថ្ងៃពុធ ក្នុងពិធីបើកពិព័រណ៍ សៀវភៅហុងកុង ។ សៀវភៅក្នុងពិព័រណ៍ក្នុងទីក្រុងហុងកុងនោះមាន “On Education,” “Outline for Studying Xi Jinping Thought on Culture,” និង “Xi Jinping among the People: Moments in Focus,” ។

សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ៖ ប្រទេសចិននឹងដាក់ពន្ធប្រឆាំងការបង្កប់ថ្លៃរហូតដល់ ៣៤,៩% លើម៉ាកយីហោដែលនាំចូលពីសហភាពអឺរ៉ុបចាប់ពីថ្ងៃទី ៥ ខែកក្កដា ដែលបង្កើនការប៉ះពាល់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្មតែប៉ុន្មានសប្តាហ៍ប៉ុណ្ណោះបន្ទាប់ពីទីក្រុងព្រុចសែលបានដាក់កម្រិតក្រុមហ៊ុនចិនពីការចូលរួមក្នុងទីផ្សារឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់អឺរ៉ុប។

ក្រសួងការបរទេសចិនបាននិយាយថា ប្រទេសចិនបានជំរុញកម្ពុជា និងថៃឱ្យដោះស្រាយជម្លោះព្រំដែនរបស់ពួកគេតាមរយៈការដោះស្រាយតាមសន្តិវិធី ដោយផ្តល់តួនាទី ក្នុងន័យស្ថាបនា ដោយរក្សាជំហរ "សត្យានុម័ត (Objective) និងយុត្តិធម៌ (Fair)"។

រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសចិន លោក Wang Yi បានជំរុញឱ្យមានការរួមរស់ដោយសន្តិភាពរវាងប្រទេសជិតខាងក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំ ជាមួយសមាគមភីថៃ រដ្ឋមន្ត្រីថៃ Maris Sangiampongsa នៅខាងក្រៅកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាននៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី។

ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយដែលបានចុះផ្សាយនៅលើគេហទំព័រក្រសួងការបរទេសចិន លោក Wang Yi រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសចិន បានបញ្ជាក់ជាថ្មីថា ថៃ និងកម្ពុជាជាមិត្តនឹងគ្នាជាយូរមកហើយ និងជាអ្នកជិតខាងរបស់ចិន។ លោក Wang Yi បាននិយាយថា ប្រទេសទាំងពីរនឹងធ្វើទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងស្មារតីសុច្ឆន្ទៈ និងដោះស្រាយការខ្វែងគំនិតតាមរយៈការសន្ទនាដោយសន្តិវិធី និងការពិគ្រោះយោបល់ក្នុងន័យស្ថាបនា។ ប្រទេសចិនបានបង្ហាញគោលជំហរ playing a constructive role and maintaining a stance of impartiality and objectivity។

សេដ្ឋកិច្ចសង្គម៖ ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ប្រទេសចិនបានបង្ហាញការអនុវត្តថ្មីសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងដែលគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋក្នុងគោលបំណងបញ្ជូនដើមទុនធានារ៉ាប់រងរយៈពេលវែងបន្ថែមទៀតចូលទៅក្នុងទីផ្សារភាគហ៊ុន និងពង្រឹងតួនាទីរបស់វិស័យនេះក្នុងនាមជាអ្នករក្សាស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច។

ប្រទេសចិននឹងដាក់ពន្ធប្រឆាំងការបង្កប់ថ្លៃរហូតដល់ ៣៤,៩% លើម៉ាកយីហោដែលនាំចូលពីសហភាពអឺរ៉ុបចាប់ពីថ្ងៃទី ៥ ខែកក្កដា ដែលបង្កើនការប៉ះពាល់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្មតែប៉ុន្មាន សប្តាហ៍ប៉ុណ្ណោះបន្ទាប់ពីទីក្រុងព្រុចសែលបានដាក់កម្រិតក្រុមហ៊ុនចិនពីការចូលរួមក្នុងទីផ្សារឧបករណ៍វេជ្ជសាស្ត្ររបស់អឺរ៉ុប។

និយតករទីផ្សាររបស់ប្រទេសចិនបានកោះហៅវេទិកាពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិចកំពូលចំនួនបីរបស់ប្រទេសគឺ Meituan, JD.com និង Ele.me ដែលគាំទ្រដោយក្រុម Alibaba Group ក្នុងការដាក់សង្គ្រាមថ្លៃតាមរយៈការឧបត្ថម្ភធន។ រដ្ឋបាលរដ្ឋចិនសម្រាប់បទប្បញ្ញត្តិទីផ្សារ (SAMR) បានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយ

កាលពីល្ងាចថ្ងៃសុក្រដោយទាមទារឱ្យក្រុមហ៊ុនប្រកាន់ខ្ជាប់នូវច្បាប់ប្រកួតប្រជែងដោយត្រឹមត្រូវ និងសមហេតុផល។

ប្រភពទិន្នន័យ &ព័ត៌មាន៖

- Xinhua
- China National Bureau of Statistics
- Ministry of Commerce People Republic of China
- Statista
- China Foreign Exchange Trade System
- Tradingeconomics
- CNN
- The Bangkok Post
- Caixin
- Reuters
- atlanta
- ychart
- globaltime
- Nikkei
- U.S. Bureau of Economic Analysis